

Gefeliciteerd met uw nieuwe kat!

We mogen u in onze dierenkliniek begroeten met uw kitten. Misschien is dit uw eerste kat en is alles nieuw voor u. Het kan echter ook zijn dat u al eerder ervaring heeft opgedaan in het opvoeden en verzorgen van een kat. Toch veranderen inzichten vaak over de jaren heen. Daarom hebben wij de belangrijkste informatie voor u op een rij gezet.

Vaccineren

Het doel van vaccineren is het voorkomen van ernstige ziekten. Door de ziekteverwekker (meestal een virus of bacterie) in verzwakte vorm toe te dienen, maakt het lichaam hier afweerstoffen tegen. Door deze afweerstoffen is uw kat voor een bepaalde periode beschermd tegen de betreffende ziekte. Daarnaast is het in bepaalde situaties verplicht om te vaccineren, zoals bij een bezoek aan pension, asiel of het buitenland.

Er bestaan dan ook verschillende vaccins. In Nederland vaccineren we (onder verschillende merknamen) meestal met de volgende vaccins:

- **Tricat:** Calicivirus, Herpesvirus (rhinotracheïtis) en panleukopenievirus (kattenziekte en niesziekte).
- **Ducat:** Herpesvirus (rhinotracheïtis) en calicivirus (niesziekte).
- **BB:** Een neusenting tegen de besmettelijke *Bordetella bronchiseptica*, ook bekend onder de naam kennelhoest. Deze vaccinatie wordt geadviseerd als uw kat veel in aanraking komt met andere katten in een kleine ruimte, zoals een bezoek aan het pension. Deze vaccinatie mag vanaf één maand leeftijd gegeven worden.
- **Rabiës:** Een vaccinatie tegen hondsdolheid, verplicht als uw huisdier mee gaat naar het buitenland. Deze mag pas vanaf 12 weken leeftijd gegeven worden en is pas geldig vanaf 21 dagen na vaccinatie.

Vaccinatieschema voor het kitten	Leeftijd: 9 weken	Leeftijd: 12 weken	Leeftijd: 15 weken	Leeftijd: 18 weken
+/- 9 weken oud en nog nooit gevaccineerd: <i>Afhankelijk van waardes elke 2 tot 3 weken titeren. Controle titerbepaling 3 weken na de enting.</i>	Titerbepaling: als waarden laag genoeg vaccineren <u>Tricat.</u>	Titerbepaling: als waarden laag genoeg vaccineren <u>Tricat.</u>	Titerbepaling: als waarden laag genoeg vaccineren <u>Tricat.</u>	Etc.
Al één of meerdere vaccinaties gehad:	Vaccinatie <u>Tricat</u> evt <u>BB</u>	(Vanaf nu vaccinatie <u>Rabiës</u> mogelijk)	Vaccinatie <u>Tricat</u>	Controle titerbepaling

Wij adviseren om het aanslaan van de Tricat-vaccinatie te controleren, dit kan vanaf drie weken na de vaccinatie. Indien u besluit om de kattenvaccinaties niet te laten controleren met behulp van een titerbepaling, adviseren wij een laatste vaccinatie op 26 weken leeftijd. Dit doen we omdat we op 26 weken leeftijd zeker weten dat de antistoffen die uw kitten vanuit de moeder meekrijgt uit het lichaam verdwenen zijn. Ook de kittens die tot op heden niet beschermd waren, zullen na deze vaccinatie waarschijnlijk beschermd zijn.

Titeren

Middels een bloedonderzoek (VacciCheck) is het mogelijk om te bepalen of er voldoende antistoffen in het bloed aanwezig zijn om uw kat tegen ziekten te beschermen. Dit wordt ook wel 'titeren' of 'een titerbepaling' genoemd. Als de hoeveelheid antistoffen op het moment van bloedafname voldoende hoog is om bescherming tegen deze ziektes te geven, is het niet nodig om de vaccinatie op dat moment te herhalen. Ook kunnen we met behulp van titeren het beste moment van vaccineren bepalen voor uw kitten. Met deze test kunnen we meten of de bescherming vanuit het moederdier (een kitten krijgt rondom de geboorte afweerstoffen van de moeder mee) al genoeg gedaald is om de vaccinatie te laten aanslaan. Op deze manier kunnen we het aantal noodzakelijke vaccinaties bij kittens verminderen. Tevens is het mogelijk om met behulp van titeren te controleren of de vaccinaties goed zijn aangeslagen.

Voor meer informatie: zie onze aparte brief over de titerbepaling. U kunt natuurlijk ook altijd vragen naar meer informatie bij onze assistentes.

Chip

Een chip is een transponder ter grootte van een rijstkorrel, die onder de huid wordt geïnjecteerd. De chip blijft levenslang aanwezig en bevat een uniek nummer dat met behulp van een speciale lezer achterhaald kan worden. Via www.chipnummer.nl zijn met behulp van dit nummer de gegevens van de kat en de eigenaar te achterhalen. Instanties zoals uw dierenarts, dierenasiels en de dierenambulance zijn in het bezit van lezers, zodat gevonden dieren geïdentificeerd en met hun baas herenigd kunnen worden. U kunt zelf kiezen welke gegevens zichtbaar zijn. Indien uw contactgegevens veranderen, is het belangrijk om deze gegevens aan te passen.

U kunt op www.chipnummer.nl controleren of en hoe de chip van uw kitten geregistreerd is. Het chipnummer staat vaak voorin het paspoort of vaccinatieboekje, eventueel kunnen wij deze ook op de praktijk uitlezen.

Ontwormen

Bijna alle kittens worden besmet met spoelwormen. Dit gebeurt (ook bij goed ontwormde moederkatten) via de moedermelk. Hiernaast kunnen ze besmet raken met andere wormen, zoals lintwormen.

Deze parasieten zijn ook besmettelijk voor mensen en kunnen ernstige problemen bij zowel kinderen, zwangere vrouwen, ouderen en immuun gecompromitteerde mensen veroorzaken. Het is dus erg belangrijk om kittens regelmatig te ontwormen met een goed ontwormingsproduct. Wij geven de voorkeur aan tabletten (zoals Milbemax). De tabletten mogen vanaf zes weken gegeven worden. Heeft u een jonger kitten in huis? Dan adviseren wij Vitaminthe, een ontwormingspasta welke al vanaf drie weken leeftijd gegeven mag worden. Hierbij adviseren wij het volgende ontwormingsschema:

- Vanaf een leeftijd van 3 weken: elke 2 weken.
- Vanaf een leeftijd van 7 weken: elke maand.
- Vanaf een leeftijd van 6 maanden: elk kwartaal, levenslang.

Eventueel is het ook mogelijk om met een speciale test (ontlastingsonderzoek) te testen of uw kitten besmet is met wormen.

Vlooien en teken

Iedere kat kan vlooien krijgen. Vaak ziet u echter de vlooien zelf niet, maar wel hun uitwerpselen: zwarte korreltjes in de vacht, of op en rond ligplaatsen van de kat. Vlooien zorgen niet alleen voor jeuk, maar kunnen bij een jonge kat zoveel bloed zuigen dat er bloedarmoede kan ontstaan. Daarnaast zijn veel vlooien drager van eieren van lintwormen, waardoor uw kat naast vlooien ook een worminfectie kan krijgen. Tegenwoordig zien we vlooien het hele jaar door.

Naast vlooien komen ook teken regelmatig voor bij katten. Teken zijn bloedzuigende parasieten die op de huid zitten. Als de teken hun buik vol hebben en zijn gegroeid, vallen ze van de kat af, om later weer op een ander dier of mens te gaan zitten. Via deze weg brengen teken ook ziekten over. Teken worden vanaf circa 5°C actief en vanaf circa 15°C zijn ze in grote aantallen aanwezig.

Wij adviseren het hele jaar door goede middelen tegen vlooien en, indien nodig, tegen teken te gebruiken. Sommige middelen werken alleen tegen vlooien, andere middelen werken zowel tegen vlooien als teken. De meeste middelen moeten elke vier weken herhaald worden. Indien er veel vlooien aanwezig zijn, raden wij u tevens aan uw huis te behandelen met een daarvoor geschikt middel.

Gebit

Het gebit van uw kat heeft, net als uw eigen gebit, regelmatig verzorging nodig. Zonder goede verzorging kan uw kat op latere leeftijd klachten gaan krijgen. Door op jonge leeftijd al te wennen aan tandenpoetsen en regelmatige controles van het gebit en de bek, draagt u bij aan de gezondheid van het gebit van uw kat. U voorkomt tandsteen en ontstekingen. Door het regelmatig nakijken kunt u gebitsproblemen ook tijdig signaleren. Tandpoetsen is en blijft ook bij katten de beste manier om tandsteenvorming tegen te gaan. Als u dit op jonge leeftijd aanleert, heeft u daar later profijt van.

Bij het wisselen (dit gebeurt tussen de drie en zes maanden) zien we regelmatig problemen optreden. Het meest voorkomend zijn persisterende, oftewel te lang aanwezig blijvende, melkhoektanden. Dat houdt in dat het melkgebit nog aanwezig is als het blijvende element al doorgekomen is. De blijvende hoektanden groeien uit en doordat ze tegen de wortel van de melkhoektand aandrukken zal deze wortel oplossen. Helaas gaat dat niet altijd goed. Als de blijvende hoektand net langs de melkhoektand schampt dan zal de wortel van de laatste niet oplossen en dit kan weer problemen geven. Blijvende melkelementen moeten vaak operatief verwijderd worden. Ons advies is dat als deze nog op een leeftijd van 18 weken aanwezig zijn deze dan operatief te verwijderen om schade aan het volwassen gebit te voorkomen. Daarom is het belangrijk dat we dit goed in de gaten houden.

Vacht/conditie/oren

Uw kitten gaat de komende tijd uitgroeien tot een volwassen kat. U kunt de gezondheid van uw kat met behulp van diverse punten controleren:

- Kittens moeten wekelijks groeien, dus controleer wekelijks het gewicht van uw kitten.
- Kittens mogen niet te dik worden, u moet de ribben kunnen voelen, maar niet zien uitsteken.
- De vacht moet glad, glanzend en aaneengesloten zijn.
- De ogen moeten schoon en helder zijn.
- Er mag geen uitvloeiingen uit ogen, neus, vulva of penis komen.
- Oren horen er schoon uit te zien, en niet te stinken.

Voeding

De juiste voeding voor uw kitten is essentieel. Voeding levert niet alleen energie op maar zorgt ook voor de opbouw en het onderhoud van het lichaam. Daarnaast voorkomt complete voeding eventuele problemen op latere leeftijd.

Het energiegehalte en de verhouding van vitamines en mineralen zijn de meest bepalende factoren in de voeding voor een goede groeisnelheid.

Het is belangrijk om kittens niet te overvoeren. Door overvoeren komen de snel ontwikkelende botten en gewrichten van uw kitten onder druk te staan en dit kan tot permanente schade leiden. U mag ons altijd vragen om advies!

Gedrag

Jonge katten springen op tafels, stoelen en banken. Klimmen in gordijnen en kauwen op stroomdraden. Dit gedrag komt vaak voor bij kittens. Door dit gedrag af te leren en te voorkomen, kan er op latere leeftijd een hoop gedragsproblemen worden voorkomen. Kittens hebben ook opvoeding en aandacht nodig. Vroeger dacht men dat katten niet op te voeden waren en het niet nodig was om de eerste dagen/weken vrij te zijn om het kitten dingen aan te leren en af te leren. Dit wordt tegenwoordig wel aangeraden. Kittens zijn net wilde tijgers; springen en klimmen op objecten hoort daarbij. Dit gedrag is goed af te leren als men daar de tijd voor neemt.

Kittens hebben veel energie. Door ze te leren hoe ze die kunnen en mogen gebruiken kan er een hoop probleem gedrag voorkomen worden. Kittens spelen graag met verschillend speelgoed zoals muisjes, balletjes en verenstokjes. Al het speelgoed is het meest interessant als het beweegt (een niet bewegende prooi is vaak dood en dus niet interessant om mee te spelen/op te eten). Probeer dus zoveel mogelijk tijd te maken om met kittens te spelen. Laat ze nooit spelen met uw handen, hard spelen stopt het spel. Hoe doet u dit? U stopt met spelen, draait u om en geeft het kitten geen aandacht meer. Als u dit 5-10x gedaan heeft, leert het kitten dat hard spelen het spel stopt. Het kitten zal dit gedrag dan niet meer uitvoeren. Kittens die tot 12 weken bij nestgenootjes zijn geweest hebben dit al vaak geleerd. Door veel met uw kitten te spelen voorkomt u verveling en daarbij een hoop ongewenst gedrag.

Alle kittens zullen dingen uitproberen wat u als eigenaar liever niet heeft. 'Straf' uw kitten daarvoor, maar bedenk dat dit op de juiste manier moet gebeuren. Verkeerd straffen kan er voor zorgen dat de relatie verstoord raakt met uw kat. Straf nooit te hard, het kitten zal angstig worden en misschien werkt het zelfs agressie in de hand. Straf bij het begin van de gedragsketen, dat betekent dat u het kitten al straft op het moment dat het kitten iets wil gaan doen dat u niet wilt. Bijvoorbeeld als ze voor het eerst op het aanrecht springen, hier moet u meteen ingrijpen. Voorkom dat het kitten de beloning binnen haalt (bijvoorbeeld het vlees dat op het aanrecht lag). Zorg voor een consequente toediening. Wat als u geen tijd heeft of als u er niet bent? Voorkom het gedrag dan door de kat in een andere omgeving te

zetten of met 'boobytraps'. U kunt bijvoorbeeld aluminiumfolie of dubbelzijdig plakband op de bank plakken om te voorkomen dat de kat aan de bank krabt. Het is belangrijk dat het kitten niet weet dat de straf van u af komt, het kitten zal anders het gedrag alleen nog uitvoeren als u niet in de buurt bent. Bijvoorbeeld door zonder geluid of beweging (opstaan) de plantenspuit/waterpistool te pakken en te gebruiken. Het werkt soms zelfs nog beter door een sleutelbos of een washandje gevuld met knikkers te laten vallen. Door het geluid krijgt de kat een schrikeffect. Het kitten zal ook hier binnen vijf tot tien keer op reageren door het gedrag niet meer uit te voeren. Zo niet, is dit niet de juiste manier om u kitten te 'straffen'. Er zal naar een andere 'straf' gezocht moeten worden. Angstig, agressief gedrag van kittens mag nooit gestraft worden. Dit zal het gedrag alleen maar in de hand werken en erger maken.

Krabben aan objecten

Kittens krabben om verschillende redenen aan objecten, zo onderhouden ze hun nagels en stretchen ze zich uit. Het is ook sociaal gedrag, door opwindning tijdens spel of begroeting kunnen ze tegen objecten gaan krabben. Ook scheiden ze feromonen uit met hun voetzooltjes, zo zetten ze geuren af tegen objecten (markeergedrag). Katten zijn ook erg slim, door aandacht te krijgen tijdens dit gedrag (ook negatieve aandacht) zullen ze dit gedrag vaker uitvoeren.

Het krabben aan meubels is heel vervelend, er zijn verschillende manieren om dit te voorkomen en af te leren. Door de nagels te knippen, is krabben aan objecten niet nodig ter onderhoud van de nagels. Sociaal gedrag is niet af te leren, wel kan het gedrag verplaatst worden naar wenselijke plekken om te krabben. Oorzaken van markeergedrag is bijvoorbeeld een vreemde kat in de tuin (hij wil zijn territorium afbakenen), een nieuw huisdier, sociale problemen in huis (vaak tussen de katten), nieuwe meubels of meubels die verschoven zijn, veranderingen in huis zoals nieuwe planten (wat betekent dat er nieuwe geuren in huis zijn) of stress. Probeer de oorzaak van de stress te achterhalen en weg te halen. Geef geen aandacht aan uw kat/kitten als u merkt dat dit het gedrag in de hand werkt.

Adviezen om het krabben te verplaatsen naar de plekken waar het wel mag:

- 1) Zet uw krabpalen op de juiste plekken neer, desnoods op de plaats waar de kat altijd krabt (of ervoor) en voorkom dat de kat aan het andere object kan krabben door aluminium folie of dubbelzijdig plakband erop te plakken. Dit kan daarna voorzichtig verschoven worden als de kat de krabplaats optimaal gebruikt.
- 2) Maak de krabplaatsen waar de kat aan mag krabben verleidelijk, door kattenkruid of valeriana druppels erop te druppelen (95% van de katten is hier gevoelig voor).
- 3) De meeste katten hebben een voorkeur voor sisaltouw, sommige voor kokosmatten en weer andere voor vloerbedekking. Bekijk welke voorkeur

uw kat heeft, maar bedenk dat de kat niet het verschil ziet tussen uw nieuwe vloerbedekking op uw slaapkamer of zijn oude stukje!

- 4) De ene kat krabt graag horizontaal en de andere verticaal.
- 5) Beloon uw kat bij het gebruiken van de juiste krabplaats door een snoepje/brokje.
- 6) Maak de oude niet gewenste krabplaatsen onaangenaam door dit te barricaderen. U kunt aluminium folie, dubbelzijdig plakband, hard plastic ervoor te plaatsen etc.
- 7) Bij het markeren van de krabplaatsen, scheidt uw kat/kitten feromonen uit. Dit doet de kat om te laten weten dat hij hier net langs is geweest en dit zijn 'looppad' is. Dit kunt u overnemen door Feliway spray op deze plaatsen te sprayen. Eén keer daags sprayen gedurende 21 dagen, zal vaak leiden tot het afleren van het gedrag.
- 8) Een Feliway verdamper zal bij stress helpen.
- 9) Sta het niet toe om te krabben aan oud meubilair; de kat ziet namelijk het verschil niet tussen oud en nieuw.

Socialisatie periode

Tussen de leeftijd van 3 tot 12 weken is het belangrijk dat uw kitten veel positieve ervaringen opdoet. In deze periode krijgen kittens veel indrukken mee die ze voor altijd zullen bij blijven. Zorg ervoor dat uw kitten zoveel mogelijk op een positieve manier in contact komt met de buitenwereld en verschillende mensen. U kunt dit ook toepassen bij het dierenartsenbezoek. Veel positieve ervaringen in de kintentijd betekenen vaak een blijde en rustige volwassen kat bij latere bezoeken aan de dierenkliniek.

Zindelijkheidstraining

Kittens komen vaak al zindelijk bij de nieuwe eigenaar. Dit hebben ze al vanuit het nest geleerd. Soms gaat het bij de nieuwe eigenaar toch mis en ontwikkelen ze een andere voorkeursplaats om hun behoefte te doen. De meest voorkomende oorzaak is dat het kitten te druk is in het spel en de kattenbak te ver is (vaak boven) om nog te halen.

Katten zijn van nature woestijndieren die hun uitwerpselen in het zand doen en begraven. Ze zullen nooit een bevuilde plaats opnieuw gebruiken. Met urine en ontlasting zijn ze gewend om te communiceren met andere katten. Aan de randen van hun territorium zullen ze sproeien om hun territorium veilig te stellen mede door ontlasting die ze aan de rand niet begraven.

Wij hebben katten aangeleerd om een kattenbak te gebruiken. Over het algemeen gaat dit vaak goed. Maar er zijn verschillende redenen waarom de kattenbak een bron van onzindelijkheidsproblemen kan zijn. Het kan jaren goed gaan en plotseling kan een kat onzindelijk worden.

Katten willen graag meerdere kattenbakken tot hun beschikking. De stelregel is één bak meer dan het aantal katten dat u in huis heeft. Omdat ze nooit dezelfde bevuilde plaatsen zullen gebruiken in de natuur, is het belangrijk om de kattenbak zo schoon mogelijk te houden. Katten hebben een voorkeur voor fijn, stuifloos, geurloos en een bodempje grit. Ze vinden het niet fijn om dicht bij hun eten naar de kattenbak te gaan. Overdekte kattenbakken vinden katten vaak niet prettig, en een kattenbak in een drukke looproute vinden ze ook niet fijn (naast de voordeur, in de gang).

Castreren en steriliseren

Een belangrijke beslissing in het leven van uw huisdier is of u hem of haar wilt laten castreren of steriliseren. Op de leeftijd van ongeveer zes maanden worden katten seksueel actief. Wij adviseren daarom katten op de leeftijd van zes maanden te castreren/steriliseren. Bij grote kattenrassen zoals Maine Coons en Noorse Boskatten adviseren we pas op een leeftijd van

negen maanden te castreren of steriliseren, omdat deze katten later volwassen worden. Zo kunnen ze nog wat langer doorgroeien.

Voordelen: door op een vroege leeftijd te castreren/steriliseren voorkomen we vaak sproeigedrag dat hormonaal wordt veroorzaakt. Katten hebben ook minder de neiging om weg te lopen, en zullen dichter bij huis blijven. Ongewenste nestjes voorkomen we met een castratie/sterilisatie. Bij poezen is een verminderde kans op melkkliertumoren en baarmoederontsteking bij vroege sterilisatie.

Nadelen: Elke operatie brengt een (klein) risico met zich mee. Uw huisdier kan geen nestje meer krijgen. Een operatie is onomkeerbaar. Bij langharige katten zien we wel eens een verandering in de haarstructuur komen

Het buitenland

Als uw kat meegaat naar het buitenland moeten zij net als wij mensen een officieel en Europees paspoort hebben. Ook dienen alle katten te beschikken over een vaccinatie tegen hondsdoelheid. Deze moet minstens 21 dagen voor vertrek gegeven zijn.

Voor veel (vooral niet-Europese) landen gelden aanvullende eisen. Controleer altijd ruim voor vertrek wat de eisen zijn voor het land van bestemming en eventuele doorvoerlanden én uw eventuele vliegtuigmaatschappij(en) om problemen in het buitenland te voorkomen.

Tevens komen er in het buitenland andere infectieziekten voor dan in Nederland. Het is belangrijk om de parasieten preventie van uw kat hier op aan te passen. Wij kunnen u hierover informeren aan de hand van uw bestemming. Ook op www.licg.nl vindt u veel informatie over een bezoek aan het buitenland met uw huisdier.

Verzekeren

Ieder dier kan ziek worden en een ongeluk zit in een klein hoekje. Soms kan de rekening bij de dierenarts hoog oplopen. Tegenwoordig is het mogelijk om uw kat te verzekeren.

Afhankelijk van de polis en eventuele aanvullende verzekeringen zullen veel kosten van de dierenarts vergoed worden.

Indien u overweegt uw kat te verzekeren, raden wij u aan om dit al op jonge leeftijd te doen. Als op oudere leeftijd ziektes optreden, dan is verzekeren vaak lastig of duurder dan voor een jonge, gezonde kat.

Juniorenprogramma

Wij bieden u een gratis juniorenprogramma aan, om zo samen met u de ontwikkeling van uw katten te controleren. Deelnemers aan het juniorenprogramma krijgen de benodigde begeleiding aangepast aan de behoeftes van uw katten. We zullen regelmatig wegen en alle vragen beantwoorden die horen bij de levensfase van uw katten. We kijken onder andere naar de groei, gewrichten en het gebit van uw katten. Neem contact met ons op als u meer informatie wenst of wilt deelnemen aan dit juniorenprogramma.

We zien u graag terug in de praktijk en wensen u veel plezier met uw katten!